

24.09.2020

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**24 Eylül 2020
Perşembe**

RESMÎ GAZETE'DE BUGÜN

24 Eylül 2020 Perşembe

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

CUMHURBAŞKANI KARARLARI

— Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Esaslar (Karar Sayısı: 2952)

— İlçelere Doğal Gaz Ulaştırılması Amacıyla BOTAŞ Genel Müdürlüğünün Görevlendirilmesine İlişkin Karar (Karar Sayısı: 2953)

— Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 1267 (1999), 1988 (2011) ve 1989 (2011) Sayılı Kararlarıyla Listelenen Kişi, Kuruluş veya Organizasyonların Tasarrufunda Bulunan Malvarlığının Dondurulması Hakkındaki 30/9/2013 Tarihli ve 2013/5428 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararının Eki (1) Sayılı Listede Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 2954)

— İthalat Rejimi Kararına Ek Kararlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 2955)

— 21/3/2007 Tarihli ve 5607 Sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun Geçici 13 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasında Yer Alan Sürenin 3 Ay Uzatılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 2956)

— Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilatını Oluşturan Birimlerin Nitelik, Kurulduğu Şehir ve Ülke, Görev Alanı, Akredite Edildiği Ülkeler ve Bağlı Bulunduğu Misyonlar Hakkındaki 13/4/1999 Tarihli ve 99/12770 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararının Eki Ticaret Bakanlığına Ait (12) Sayılı Cetvelde Bazı Değişiklerin Yapılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 2957)

— 6245 Sayılı Harcırah Kanununun 46 ncı Maddesinin Birinci Fıkrasının (c) Bendi Uyarınca Yurtdışı Yer Değiştirme Giderinin Mesafeye Göre Değişen Kısmının Hesaplanmasında Esas Alınan Cetvellerin Uygulamaya Konulması Hakkındaki 24/7/1996 Tarihli ve 96/8438 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararına San Salvador, Manchester ve Semerkant'a Ait Cetvellerin İlave Edilmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 2958)

— 2020 Yılı Yatırım Programında 2016A01-2523 Proje Numarasıyla Yer Alan Kadirli Savrun Projesi Kapsamındaki Savrun Barajı'nın Yapımı Amacıyla Bazı Taşınmazların Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 2959)

— 154 kV Gördes Trafo Merkezi Projesi Kapsamında Bazı Taşınmazların Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 2960)

— 154 kV Van Arısu GES TM-380/154 kV Van TM Enerji İletim Hattı Projesi Kapsamında Bazı Taşınmazların Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 2961)

— 154 kV Gülpınar RES TM-Çan Havza TM Enerji İletim Hattı Projesi Kapsamında Bazı Taşınmazların Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 2962)

— 154 kV Güney Adana TM-Sasa TM Enerji İletim Hattı Projesi Kapsamında Bazı Taşınmazların Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 2963)

— 154 kV Şapdağı RES-Akçay (Altınoluk) TM-Balıkesir 1 TM (Girdi-Çıktı) Enerji İletim Hattı Projesi Kapsamında Bazı Taşınmazların Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 2964)

— Kütahya Zafer OSB Doğal Gaz Bağlantı Hattı Projesinin Gerçekleştirilmesi Amacıyla Kütahya İli Sınırları İçerisinde Yer Alan Bazı Taşınmazların Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 2965)

— Kuzey Marmara Doğal Gaz Depolama Tevsi Faz-III Projesinin Gerçekleştirilmesi Amacıyla İstanbul İli, Silivri İlçesi Sınırları İçerisinde Yer Alan Bazı Taşınmazların Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 2966)

— Şanlıurfa İli, Karaköprü İlçesi Sınırları İçerisinde İnşa Edilmesi Planlanan Acil Müdahale Birim Başmühendisliği Hizmet Binası ile Buraya Ulaşımı Sağlayacak Erişim Yolunun Yapımı Amacıyla

Bazı Taşınmazların Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 2967)

— ESGAZ-Eskişehir Şehir-3 RMA Doğal Gaz Bağlantı Hattı Projesinin Gerçekleştirilmesi Amacıyla Eskişehir İli, Tepebaşı İlçesi Sınırları İçerisinde Yer Alan Bazı Taşınmazların Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 2968)

— Silopi Güneş Enerjisi Santralının Yapımı Amacıyla Şırnak İli, İdil İlçesi Toklu Köyü Sınırları İçerisinde Yer Alan 89 Parsel Numaralı Taşınmazın Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 2969)

— Ege Biyogaz Enerji Santralının Yapımı Amacıyla, Manisa İlinde Yer Alan Bazı Taşınmazların Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 2970)

— Mersin Rüzgâr Enerji Santralının Yapımı Amacıyla, Mersin İlinde Yer Alan Bazı Taşınmazların Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 2971)

— Zilan Regülatörü ve Hidroelektrik Santralının Yapımı Amacıyla, Van İlinde Yer Alan Bazı Taşınmazların Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 2972)

— Aydın-Denizli Otoyolu ve Bağlantı Yolları Projesi Kapsamında Bazı Taşınmazların Karayolları Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 2973)

— Malatya Kuzey Çevre Yolu Projesi Kapsamında Bazı Taşınmazların Karayolları Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 2974)

— Türkiye'nin Otomobili Girişim Grubu Sanayi ve Ticaret A.Ş. Tarafından Bursa İlinde İnşa Edilmekte Olan Elektrikli Otomobil Üretim Tesisine Ulaşımı Sağlayacak Bağlantı Yolu Projesi Kapsamında Bazı Taşınmazların Karayolları Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 2975)

— (Giresun-Espiye) Ayrım-Dereli Devlet Yolu Projesi Kapsamında Bazı Taşınmazların Karayolları Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 2976)

ATAMA KARARLARI

— Cumhurbaşkanlığı Tarafından Yapılan Atamalar Hakkında Kararlar (Karar: 2020/432, 433, 434, 435, 436)

YÖNETMELİKLER

— Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğünün Yurtdışı Faaliyetlerine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (Karar Sayısı: 2977)

— Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşlarının Genel Kurul Toplantıları ve Bu Toplantılarda Bulundurulacak Bakanlık Temsilcileri veya Hükümet Komiserleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞLER

— Hukuk Muhakemeleri Kanunu Gider Avansı Tarifesi

— Hukuk Muhakemeleri Kanunu Hakem Ücret Tarifesi

— Hukuk Muhakemeleri Kanunu Tanık Ücret Tarifesi

— Asbest Sökümü ile İlgili Eğitim Programlarına İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ

— İş Ekipmanlarının Periyodik Kontrollerini Yapmaya Yetkili Kişilerin Kayıt ve Eğitimlerine İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ

— Florlu Sera Gazı İçeren veya Çalışması Bu Gazlara Dayanan Ekipmana Müdahale Eden Gerçek ve Tüzel Kişilerin Belgelendirilmesine İlişkin Tebliğ

Gıda Komitesi üç bakanın katılımıyla toplandı

Gıda Komitesi, Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın da katılımıyla yapıldı.

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, Gıda Komitesi toplantısında hasat sonrası hububat gelişmelerini, salgın dönemi tedbirlerini, gıda ve tarım ürünleri fiyatları ile çiğ süt tavsiye fiyatını değerlendirdiklerini bildirdi.

Pakdemirli, Twitter hesabından, Gıda Komitesi toplantısına ilişkin paylaşımda bulundu.

Toplantının, Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın da katılımıyla yapıldığı bilgisini veren Pakdemirli, "Gıda Komitesi toplantımızda, hasat sonrası hububat gelişmelerini, salgın dönemi tedbirlerimizi, gıda ve tarım ürünleri fiyatlarını ve çiğ süt tavsiye fiyatlarını değerlendirdik." ifadelerini kullandı.

Bakanlığın yakın takibe aldığı 4 stratejik üründen olumlu sonuçlar geldi

Tarım ve Orman Bakanlığının yakın takibe aldığı ve hasat sürecindeki ayçiçeği, nohut, pamuk ve kuru fasulye gibi stratejik ürünlerde verim artışı öngörülüyor.

Tarım ve Orman Bakanlığının yakın takibe aldığı stratejik tarım ürünlerinden ayçiçeği, nohut, pamuk ve kuru fasulye hasatlarından olumlu sinyaller geldi.

Bakanlıkça stratejik ve fiyatı sık değişen tarım ürünlerinin takip edilmesi amacıyla oluşturulan "Ürün Masaları" hasat sürecinin sürdüğü ürünlerdeki gelişmeleri saha ziyaretleriyle yakından takip ediyor.

Bu dönemde ayçiçeği ve nohutta hasatlar büyük ölçüde tamamlanırken, pamuk ve kuru fasulye hasatları başladı.

"Ürün Masaları" tarafından oluşturulan analize göre, dünyada ayçiçeği talebi pandemi nedeniyle artarken, ürün fiyatlarında hareketlenme yaşandı. Yurt içinde de hasadın başlamasıyla ürün fiyatında artış görüldü.

Ülke genelinde ayçiçeği hasadının sonuna gelinirken, bu ürünün gelişme döneminde herhangi bir olumsuzluk yaşanmadı. Üründe beklentileri karşılayan verim alındığı gözlemlendi.

Nohut stokları ihtiyacın üzerinde

Hasadın tamamlandığı nohutta da 2020 yılı rekoltesinin 630 bin ton olması bekleniyor.

Toprak Mahsulleri Ofisinin 2020 yılı alım fiyatı ton başına 3 bin 350 lira olarak açıklanırken, piyasa fiyatlarının bu alım fiyatının bir miktar üzerinde gerçekleştiği saptandı.

Bakanlıkça alınan önlemler ve Türkiye'nin nohutta kendine yeten bir ülke olması nedeniyle COVID-19 sürecinde artan talebe bağlı olarak uluslararası piyasalarda yaşanan fiyat artışları yurt içinde görülmedi.

Türkiye nohut stokları da ülke ihtiyacını karşılayacak seviyenin üzerinde bulunuyor. Nohutta net ihracatçı olan Türkiye'nin bu sezonda da aynı potansiyelini koruması öngörülüyor. Yılın 7 aylık döneminde nohut ithalatı 13 bin ton, ihracatı ise 75,6 bin ton olarak gerçekleşti.

Kuru fasulyede de 2020 yılı üretim sezonu hasatları aralarında Konya, Niğde, Nevşehir, Karaman, Bitlis, Kahramanmaraş, Kayseri, Kütahya, Aksaray, Balıkesir ve Isparta'nın da olduğu illerde başladı.

Dünya genelinde en fazla tüketilen baklagil olan kuru fasulye fiyatı Kovid-19 kaynaklı talep artışına bağlı olarak yükselirken, 2020 yılı hasatlarının başlamasıyla uluslararası piyasalarda gerçekleşen düşüş devam etti.

Bakanlıkça salgın döneminde alınan tedbirler sayesinde piyasa ürün arzında sorun yaşanmazken, ekim alanlarında da artış görüldü.

Hasadı başlayan illerdeki verimler bölgesel koşullara göre farklılık göstermekle birlikte dekarda 150-450 kilogram civarında değişiyor. Hasat döneminin ekim ayının ilk yarısı tamamlanması beklenirken, üretimin 250 bin ton olması öngörülüyor.

Pamukta verim daha iyi olacak

Pamukta da hasat dönemi başlarken, Türkiye'nin dünya pamuk üretiminde 7'nci sırada yer alacağı tahmin ediliyor.

Pamuk ekim alanlarında daralma görülüyor. Buna bağlı olarak pamuk üretimi geçen yıl 2,2 milyon ton olmuştu. TÜİK 2020 yılı birinci tahminine göre pamuk üretiminin 2 milyon ton olması bekleniyor. İllere göre farklılık göstermekle birlikte üründe bazı zararlılar gözlemlenirken, bu durum zamanında mücadeleyle kontrol altına alındı.

Ülke genelinde pamuk gelişiminde bir sorun görülüyor. Verimin ise geçen sezona göre daha iyi olacağı tahmin ediliyor.

TMO Genel Müdürü Güldal: Referans fiyatlar üreticinin sigortası hükmündedir

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) Genel Müdürü Ahmet Güldal, açıkladıkları alım fiyatlarının üreticinin sigortası hükmünde olduğunu söyledi.

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin TMO'nun kuru kayısını 21-23 liradan alacağını açıklamasıyla Malatya'da yeni bir dönem yaşanmaya başlandığını söyleyen Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) Genel Müdürü Ahmet Güldal, kayısı üreticilerinin uzun yıllardır fiyatlardaki dengesizlik nedeniyle çeşitli sıkıntılar yaşadığını, bunu yakından bildiğini, TMO'nun kuru kayısı alımına başlamasıyla bu sorunun aşılacağını anlattı.

Kurumlarının bu noktada önemli bir görevi yerine getirdiğine değinen Güldal, şunları kaydetti: "Kayısı üreticileri bir yıl fiyatların yükselmesi, bir yıl düşmesi, rekolteye bağlı olarak piyasa fiyatlarının düşmesi gibi sıkıntılar yaşıyordu. Artık bizim açıkladığımız referans fiyatlar üreticinin sigortası hükmündedir. Dolayısıyla üreticimiz o fiyatın altına hiçbir şekilde düşmeyeceğini biliyor. Eğer o fiyatın altında veya o fiyatlara satış olursa gelip buraya vermesi kesintilerden de muaf olacağı için daha çok üreticimiz lehine olacak. Ancak üreticimiz uygun fiyatı bulduğunda tüccarına da ürünü satabilecek. Bizim çalışmamız, lisanslı depo üreticimiz için bir sigortadır."

"Ülke ekonomisine katkı sağlayacak"

Kuru kayısının ciddi bir ihraç ürünü olduğunu aktaran Güldal, "Tarımsal ihracatımızın önemli bir kısmını kayısı sağlıyor. Fiyatının değerini koruması, özellikle ihraç edilen kayısılar göz önünde bulundurulduğunda Türkiye Cumhuriyeti tarımsal ihracatının yükselmesi anlamına gelecektir. Fındık örneğini verecek olursak; fındığın tarımsal ihracatımızdaki yeri 2019-2020 sezonunda 2,3 milyar dolara ulaştı. 18 milyar dolarlık tarımsal ihracatımızın 2,3 milyarı fındıktan yapıldı. Kuru üzümde 20 milyondan daha fazla, incirde 5 milyondan daha fazla değerinin düşmesi önlendi. Bu fiyatlar kuru kayısıda da ülke ekonomisine referans katkı sağlayacak." dedi.

"Çiftçimiz için önemli bir kapı açıldı"

Üreticinin menfaati nerede ise ürününü oraya satacağını belirten Güldal, şunları söyledi: "Öncelik üreticinin gelirinin yükselmesi, daha çok, sağlıklı ve kaliteli üretmesidir. TMO'ya satış, ürünün lisanslı depoya teslim edilmesi daha çok bir yöntemdir. Çiftçimiz için önemli bir kapı açıldı. Yani ille biz 'buraya sat' demiyoruz. Burası yeni bir tesis ve yeni bir faaliyet başladı. Çiftçimizin bu seneki satmadığı ürünlerden bir miktarını lisanslı depoya teslim ederek buraya olan güvenini bize vereceği gücü önemsiyoruz. Bu anlama çağırım üreticilerin lisanslı depoyu tercih etmeleri, ürünlerini buraya getirmeleri. Malatya 1. Organize Sanayi Bölgesinde kurulan Türkiye'nin ilk kuru kayısı lisanslı deposu 6 bin ton daha da fazla kayısı alabilecek kapasitededir. Gelecek yıl Büyükşehir Belediyesi tarafından yeni bir depo daha yapılıyor. Malatyalı çiftçimizin önünde böyle güçlü bir seçenek var, bunu göz ardı etmesinler."

İş dünyasının gözü yapılandırmada: Paketin büyüklüğü 500 milyar lira

Bazı yükümlülüklerde ertelemenin bittiği ve cari dönem vergilerinin çakıştığı ekim ayına günler kala, iş dünyası gözünü Meclis'e çevirdi.

COVID-19 sebebiyle yaşanan ekonomik durgunluğun etkilerini hafifletmek amacıyla ertelenen yükümlülüklerin ödeme takvimi yaklaştıkça, iş dünyasında bunların yapılandırılması yönündeki talep de giderek yükseliyor.

Meclis'in temmuz ayı sonunda tatile girmesiyle birlikte seçim bölgelerine dağılan AK Parti Milletvekilleri sahada en çok vergi ve sigorta prim borçları başta olmak üzere kamu alacaklarının yeniden yapılandırılması talepleriyle karşı karşıya kaldı. Küçük esnaftan sanayiye iş dünyasından gelen yeniden yapılandırma talepleri milletvekilleri tarafından AK Parti ekonomi kurmayları ve beraberinde ekonomi yönetimine iletilirken, gözler hükümetin vereceği karara çevrildi. Hükümetin vereceği karar doğrultusunda düzenlemenin halen Mecliste hazırlıklarının devam ettiği öğrenilen ekonomi torbasına girebileceği belirtiliyor.

AK Parti ekonomi kurmayları yeniden yapılandırma konusunda henüz Meclise gelen bir metin olmadığını belirtirken, kendilerine de yapılandırma konusunda yoğun talep geldiğini dile getirerek, Hükümetin vereceği karar sonrası adım atılacağını söylediler. 1 Ekim'de açılacak olan Meclise 17 Ekim'e kadar 2021 bütçesi sunulacak. Bütçenin gelmesiyle birlikte Meclis yılsonuna kadar yoğun bir bütçe mesaisine girecek. Ekonomi torbalarının görüşüldüğü Meclis Plan Bütçe Komisyonu'nun ekim ayı sonu

itibariyle bütçe görüşmelerine odaklanacağı dikkate alındığında bütçe görüşmeleri başlamadan önce yeniden yapılandırmaya ilişkin yasanın ekim ayında Meclis'e gelerek kanunlaştırılması gerekiyor.

İş dünyasında ekim ayı sendromu yaşanıyor

Koronavirüsün ekonomiye olumsuz etkilerini azaltmak için mart ayının ikinci yarısından itibaren alınan önlemler çerçevesinde vergi ve sigorta primleri ekim ayına ertelenmişti.6 ay ödemesiz kredi desteği ile vergi yükümlülüklerinin ertelenmesi ile rahatlayan reel sektör ekim ayından itibaren hem kredileri hem de ertelenen vergileri ödeyeceği bir döneme girecek. İş dünyası birçok sektörde sıkıntının devam ettiğine dikkat çekerek, çoğu firma yükümlülüklerini yerine getiremeyeceği için vergi ve prim borçlarının yeniden yapılandırılmasını istiyor. Ayrıca yapılandırmadan çıkanlar için de yeni bir düzenleme gidilmesi iş dünyasından gelen talepler arasında yer alıyor.

PAKETİN BÜYÜKLÜĞÜNDE ARTIŞ VAR

- Ekonomi yönetiminin yeniden yapılandırmayı, tüm talepleri içerecek şekilde geniş kapsamlı biçimde hayata geçirmesi halinde bunun büyüklüğü 500 milyar lirayı bulacak. Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak daha önce yaptığı açıklamada mayıs sonu itibarıyla COVID-19 kapsamında ertelemeler dahil verilen destek miktarının 350 milyar lirayı aştığını açıklamıştı.

Aradan geçen 4 aylık zaman diliminde bu rakam 500 milyar liraya yaklaştı. Bunun yaklaşık 35 milyar liralık kısmı, kısa çalışma, ücretsiz izin ve sosyal yardım gibi karşılığı olmayan desteklerden oluşuyor. Gerek iş dünyası gerekse vatandaşın, geçmiş dönemden kalan borçlarının da eklenmesiyle olası bir yapılandırma paketinin büyüklüğünün 500 milyar lirayı bulması bekleniyor.

İŞ DÜNYASI NE İSTİYOR?

- Öte yandan bir taraftan talep daralması ve üretimsizlik sebebiyle nakit sıkışıklığı kaynaklı darboğaza giren işletmelerin, Ekim ayından başlamak üzere yılın son çeyreğine yığılan bazı vergi yükümlülüklerinin ödenmesini kolaylaştıracak adımlar için hangi formülün kullanılacağı da merak konusu. Tüketime artırılmasına yönelik verilen desteklerle kısmen canlanan sektörler dışında kalan birçok sektörün, ertelenen yükümlülükler yanı sıra cari döneme ilişkin yükümlülüklerini de yerine getirmesi zor görünüyor. Gerek TOBB, gerekse bağlı buldukları diğer sivil toplum örgütleri aracılığıyla sorunu ekonomi yönetimine ileten iş dünyası, bunların da ödenebilir dilimler halinde taksitlendirilmesini talep ediyor. Taksite bağlanacak ödemelerin ise en erken 2021 yılında başlaması da talepler arasında yer alıyor. Ayrıca stok affı ve matrah artırımı gibi konularda da yoğun beklenti olduğuna dikkat çeken kaynaklar,

bunların da önceki vergilendirme dönemleri esas alınarak düzenlemede yer alabileceğini aktarıyorlar.

YAPILANDIRMA OLURSA HANGİ BORÇLAR GİRECEK?

• TBMM'nin yeniden açılmasıyla birlikte gündeme gelmesi beklenen yapılandırma paketinde, sadece iş dünyasının borçları değil vatandaşın da kamuya olan borçlarının yapılandırılmasını içermesi yüksek olasılık olarak görülüyor. Faiz ve cezalarda iyileştirmeler yapılarak; MTV, trafik cezası, emlak vergisi gibi borçların da kapsama alınıp alınmaması durumunda, kamuya nakit girişinin de sağlanması öngörülüyor. Yapılandırmayla ilgili karar verilmesi gereken bir başka konu ise başlangıç tarihi olacak. Burada da yasanın çıkış tarihi veya ekonomik sıkıntının başlama tarihi esas alınarak uygun bir takvim belirlenecek.

Faizin kurla imtihanı bugün

Dolar 7.70 lirayı aşarken ve Euro 9 lira seviyelerinde kalırken Merkez Bankası bugün en kritik Para Politikası Kurulu toplantısını yapıyor. Analistler PPK'dan faiz değişikliği beklemiyor.

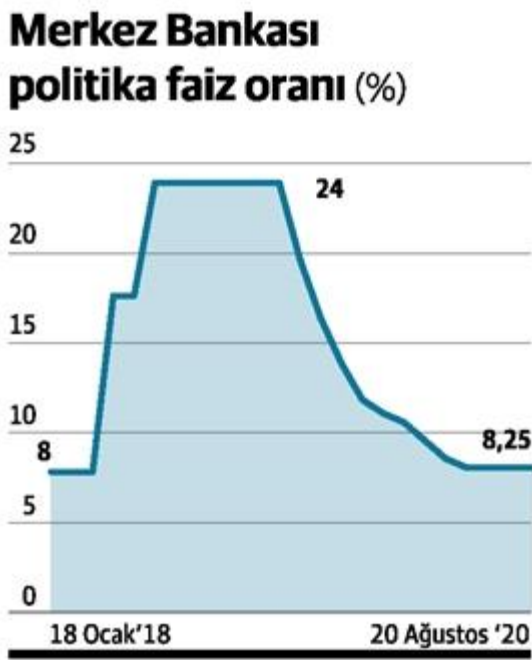
Merkez Bankası bugün Para Politikası Kurulu'nu topluyor. Açıklama saat 14:00'te gelecek. Piyasada gözler rekor üstüne rekor kıran dolar ve Euro kuru sonrasında Merkez Bankası'na çevrilmiş durumda. Dolar dün 7.70v lirayı aştı, Euro yine 9 lira seviyesinin hemen altında. Küresel çapta güçlenen dolar endeksine karşı Türk Lirası da dahil dün değer kaybetmeyen bir para birimi neredeyse yoktu. Merkez Bankası'nın yüzde 8,9'a yükselttiği beklentisi ve yüzde 5 olarak açıklanmış olan 2020 yıl sonu enflasyon hedefini sert kur hareketleri tehdit ediyor. Yüksek dolarizasyon, artan kur etkisi ve ivme kaybetse de devam eden kredi genişlemesi Merkez Bankası'nın fiyat istikrarı hedefini riske atıyor. İşte bugün Merkez Bankası, analistler tarafından aksiyon beklenmeyen yüzde 8,25 olan politika faizinde değişiklik yapıp yapmamaya karar verecek. Politika faizi hariç araçlarla süren sıkılaştırma adımları çerçevesinde ise önceki gün itibariyle yüzde 10,61 olan ağırlıklı ortalama fonlama maliyeti 6 ayın zirvesine çıkmış durumda.

GLP'den 17.3 milyar TL fonlama

Merkez Bankası dün de geleneksel yöntemli repo ihalesi düzenledi. Ortalama basit faiz yüzde 11,42 olurken 10 milyar TL fonlama yapıldı. İhaleye toplam teklif 45 milyar 300 milyon TL olurken ortalama bileşik faiz de yüzde 12,05 oldu İhalede ortalama

basit faiz önceki güne göre 2 baz puan daha yükseldi. Bir önceki gün yükseliş 10 baz puan olmuştu.

TCMB'nin bu hafta PPK kararı piyasada yakından takip ediliyor. TCMB mevcut faiz koridorunda sıkılaştırmanın sonuna yaklaşması nedeniyle sıkılaştırmanın üst sınırını belirleyen geç likidite penceresi faizi de yakından izleniyor. Yüzde 11,25 seviyesindeki geç likidite penceresi depo ve repo piyasasında önceki gün 17.3 milyar TL kullanım gerçekleşti. Pazartesi günü ise 20.3 milyar TL kullanılmıştı. Geçen hafta ile birlikte son dönemde 88.7 milyar liralık fonlama yüzde 11,25 faiz oranına sahip GLP'den yapılmış oldu. TCMB fonlamasının tamamı ise yaklaşık 250 milyar TL seviyesinde.

TL varlıklarında ayrışma var

İş Yatırım'ın notunda küresel piyasalarda tepki alımlarının yaşandığı belirtilerek ABD piyasaları teknoloji hisseleri öncülüğünde yaralarını sarmaya çalıştığı belirtildi. Notta, küresel bir toparlanma söz konusu olmadığına dikkat çekilerek "Türkiye varlıklarında bir ayrışma görülüyor. Tahvil faizleri ve CDS Türk Lirası'nda devam eden değer kaybıyla birlikte artıyor. Borsa İstanbul sanayi hisseleri öncülüğünde yükseliyor. Bankalarda sınırlı bir toparlanma görülüyor" denildi. Nota şöyle devam edildi: "Küresel olarak değerlendirilen dolar ve Merkez Bankası'nın yeterli adım almayacağına işaret eden kur, CDS ve tahvil piyasaları tepki alışının kalıcılığını şüpheli bakiye yapıyor."

Bu arada Türk Lirası her şeye rağmen küresel çalkantının yaşandığı bu hafta bazı gelişmekte olan ülke para birimlerine nazaran daha iyi bir performans sergiledi. Bu hafta Güney Afrika Randı yüzde 3,7 değer kaybı yaşadı. Türk Lirası yüzde 1,6, Brezilya Reali yüzde 1,5, Arjantin Pesosu yüzde 0,3 değer kaybederken Güney Kore Wonu yüzde 0,2 değer kazanmayı başardı. Norveç ve Danimarka Kronu yüzde 3'ün üzerinde değer kaybı yaşayan iki para birimi olarak öne çıktı.

Kırılganlık kur hareketlerinden kaynaklı

İspanyol BBVA CEO'su Onur Genç yaptığı açıklamada Türkiye'deki kırılganlıkların farkında olduklarını ve temkinli olmak gerektiğini belirterek "Ancak Türkiye'nin temelleri iyi görünüyor, birçok kırılganlık kur hareketlerinden kaynaklı. Uzun vadede Türkiye'ye karşı pozitifiz, kısa vadede döviz pozisyonlarımızı yönetiyoruz" dedi.

İlave gümrük vergisi uygulaması uzatıldı

3 bine yakın ürün için getirilen ilave gümrük vergisinin uygulama süresi yıl sonuna kadar uzatıldı. İlave gümrük vergisi uygulaması 30 Eylül'de sona erecekti.

İthalat Rejimi Kararlarında yapılan değişiklikle, yılbaşından bu yana 5 bin civarında ürün için çeşitli tarihlerde ilave gümrük vergisi getiren tüm kararların süresi 31 Aralık 2020'ye kadar uzatıldı.

Dünya'da yer alan habere göre; Resmi Gazete'de yayınlanan karar ile 17 Nisan tarihli iki , 20 Nisan tarihli 2 karar yanı sıra 11 Mayıs, 19 Mayıs ve 29 Haziran tarihli kararlar olmak üzere toplam 7 ayrı kararla birlikte getirilen ilave gümrük vergilerinin süresi 31 Aralık 2020'ye kadar uzatılmış oldu.

Süresi uzatılan kararlar kapsamında, otomotiv sektöründen, demir çeliğe kadar 5 bine yakın ürün için yüzde 40'a kadar ilave gümrük vergisi alınması hükme bağlanmıştı. Bu kararların bir kısmında 1 Ekim'den itibaren ilave gümrük vergisinin azaltılarak uygulanması öngörülüyordu. Yeni kararla birlikte bu süre de 1 Ocak 2021 tarihi olarak belirlendi.

Yoğun diplomasi maratonu; başkentte gece mesaisi

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Avrupa Birliği ile ilişkiler ve Doğu Akdeniz gerilimine ilişkin yoğun diplomasi trafiği gerçekleştirirken, başkentteki değerlendirmeler gece mesaisiyle sürdü. Son günlerde iplerin gerildiği Macron'la görüşmeden sonra Erdoğan hem AK Parti'de hem Beştepe'de kurmaylarıyla toplandı. Macron'la görüşmede Çavuşoğlu'nun Fransa'ya davet edildiği öğrenildi.

Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan, Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'la yaptığı telefon görüşmesinin ardından önce AK Parti'de sonra da Cumhurbaşkanlığı'nda iki ayrı toplantı düzenledi. Toplantıda Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu'nun ikinci bir adım olarak Fransa'ya gitmesi değerlendirildi. Türkiye ve Yunanistan'ın 3 ayrı müzakere masasında görüşmeleri yürütmesi de kararlaştırıldı.

Erdoğan'ın önceki günkü MKYK toplantısı sonrasında, gece saat 23.00'e kadarki toplantılarının gündeminde Doğu Akdeniz, Yunanistan ve Fransa ile ilişkiler vardı. Erdoğan, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar, MİT Müsteşarı Hakan Fidan, Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın ve İletişim Başkanı Fahrettin Altun'la AK Parti'de, Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'la yapılan videokonferans görüşmesi sonrası son gelişmeleri değerlendirdi.

PARİS ZİYARETİ

Edinilen bilgiye göre Macron ve Erdoğan görüşmesinde, Çavuşoğlu'nun eylül ayında yapacağı ve pandemi dolayısıyla ertelenen Fransa ziyareti tekrar gündeme geldi. Macron, Çavuşoğlu'nu tekrar Fransa'ya davet etti. Görüşmede, Doğu Akdeniz'deki gerilimin düşmesi için Türkiye'nin bugüne kadar müzakereden yana olduğu, kimsenin toprağında ve hakkında gözü olmadığı değerlendirildi.

Erdoğan partideki toplantının ardından Cumhurbaşkanlığı'na geçerek Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu ile Doğu Akdeniz'deki son durumu ve atılacak diplomatik adımları ele aldı. Önümüzdeki dönemde Ankara ile Fransa'nın diplomasi trafiğinin hız kazanacağı belirtildi.

ATİNA'YLA MÜZAKERE

Öte yandan Türkiye ve Yunanistan 3 ayrı müzakere süreci yürütecek. İlk süreç cuma günü Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın, Almanya Başbakanı Merkel'in Danışmanı Jan Hecler ve Yunanistan Başbakanı Miçotakis'in danışmanı Eleni Sorani'nin yaptığı görüşme ile başlamıştı. Bu görüşmenin önümüzdeki hafta tekrar yapılması planlanıyor. Liderler düzeyinde yapılacak temasların ardından istikşafi görüşmelerin adresi de belli oldu. İstikşafi görüşmelerde 4 yılın ardından, 61. görüşme önümüzdeki günlerde İstanbul'da olacak. İki ülke arasında 2002'de başlatılan istikşafi görüşmelerin sonuncusu olan 60. tur, 1 Mart 2016'da Atina'da yapılmıştı.

Kalın'ın yapacağı görüşmede diplomasi trafiğindeki tarihlerin belirlenmesi bekleniyor.

MACRON'DAN DİYALOG MESAJI

Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron Birleşmiş Milletler (BM) Genel Kurulu'nda önceki gün yaptığı konuşmada Türkiye ile diyaloga hazır olduklarını söyledi.

Kılıçdaroğlu: Her kesimi kucaklayan bir dil kullanıyoruz

CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu, "Bir Şeye karŐıysak neden karşı olduğumuzu söylemek zorundayız vatandaŐa. Yani kavga eden değil, iktidara geldiği zaman toplumun her kesimini kucaklayan bir dil kullanıyoruz biz. Bizim siyasetimizde yeni bir alan bu." dedi.

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, "Bağıran muhalefet değil, yumruğunu masaya vuran muhalefet değil, yaptığımız ne? Bilgiye dayalı muhalefet. Bir Şeye karŐıysak neden karşı olduğumuzu söylemek zorundayız vatandaŐa. Yani kavga eden değil, iktidara geldiği zaman toplumun her kesimini kucaklayan bir dil kullanıyoruz biz. Bizim siyasetimizde yeni bir alan bu." dedi.

Kılıçdaroğlu, Halk TV canlı yayınında soruları yanıtladı, gündeme ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Anayasa Mahkemesi Başkanı Zühtü Arslan'ın, bugün İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'ya cevaben bazı açıklamalar yaptığı ifade edilerek, bu açıklamayı nasıl bulduğu sorulan Kılıçdaroğlu, "Son derece doğru. Bir yargıcın vermesi gereken cevap aslında. Ama Soylu, bu cevabın ağırlığını kavrayabilir mi, biraz endişelerim var." dedi.

Kılıçdaroğlu, Şöyle devam etti:

"Çünkü, İçişleri Bakanlığı koltuğunda oturup Türkiye'nin güvensiz bir ülke olduğunu itiraf etmek aslında enterasan bir şey. 'Ben bisiklete binip gezebilirim ama sen bisiklete binip gezebilir misin?' diyor. 'Teröre karşı durabilir misin?' gibi ifadeleri var. Doğru değil tabii bunlar. Devleti yönetenler, hele hele İçişleri Bakanlığı koltuğunda oturanlar, çünkü emniyet bağlı, jandarma bağlı, tam tersine demokrasiyi, demokrasi kültürünü, terörden Türkiye'nin soyutlanması gerektiğini söyleyebilir, bir Anayasa Mahkemesi Başkanını muhatap alıp onu eleştiriyorsa verdiği bir karar dolayısıyla, demokrasiyi içselleştirmedeği anlaşılır. Zaten Türkiye'nin temel sorunu da bu."

Süleyman Soylu'nun bazı sessizlik dönemleri olduğu, ancak zaman zaman da bazı çıkışlar yaptığı belirtilerek, bunun nedeni sorulan Kılıçdaroğlu, "Samimi söylüyorum bilemiyorum. Siyasette ciddi zikzakları olduğunu biliyoruz. Geçmişte Erdoğan'a çok sert eleştiriler getirdiğini gayet iyi biliyoruz. Sonra Erdoğan'ın korumalığını yaptığı bir sürecin içine girdiğini ve İçişleri Bakanlığı koltuğunu da gayet iyi biliyoruz. Arada bir çıkışı neden yapar, AYM Başkanını hangi gerekçeyle muhatap alır, belki programınıza davet eder sorarsınız, biz de merakımızı gidermiş oluruz." yanıtını verdi.

Halk arasında, "Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın etrafında emniyetten bağımsız olarak silahlı bir güç oluşturuluyor" şeklinde algı olduğu belirtilerek, böyle bir endişesi olup olmadığı sorulan Kemal Kılıçdaroğlu, "Ondan daha ciddi olanı şu, bir kişi televizyonlara çıktı, bir dini cemaate atıf yaparak 'şu kadar yerde silahlanıyor' dedi. Bu önemli bir şey." değerlendirmesinde bulundu.

Bunu söyleyen kişinin, "Eğer Cumhuriyet Savcılığı beni davet ederse, o cemaatin nerelerde silahlandığını onlara söylerim" dediğini aktaran Kılıçdaroğlu, şunları kaydetti:

"Merak ediyorum bu ülkenin istihbarat örgütü yok mu? Savcılık o kişinin söylemi üzerine harekete geçti ve kendisini davet etti. Eğer o ekolden gelen bir kişi bunu biliyorsa, bir cemaatin silahlandığını biliyorsa, bunun pek çok ilinde ya da ilçesinde olduğunu biliyorsa savcılık onun söyleminden sonra harekete geçiyorsa, o zaman sormak lazım, bu ülkenin istihbaratı yok mu? Bunları koruyan güç neydi? Aslında bunu sorgulamak lazım. Şimdi harekete geçtiler, bende merak ediyorum sade vatandaş olarak, bunlar silahlanırken bu devlet neredeydi? Bu silahlar nereden sağlanıyor?"

Kılıçdaroğlu, 15 Temmuz sonrası çok sayıda silahın dağıtıldığını, hatta bunların tekrar toplanmadığını da bildiklerini iddia etti. Kılıçdaroğlu, bu silahlanmanın Türkiye açısından ilerde ciddi bir sorun oluşturabileceğini öne sürdü.

Sandık güvenliğini etkiler mi?

Kılıçdaroğlu, "Bu silahlanma sandık güvenliği açısından sorun oluşturabilir mi?" sorusu üzerine ise "Demokrasi açısından, insan hakları sorunu oluşturabilir ama sandık güvenliği dersiniz biz sandığa sonuna kadar sahip çıkacağız ve onun güvenliğini sağlayacağız." dedi.

Kılıçdaroğlu, şöyle devam etti:

"Vatandaşlarımız, sakın 'acaba sandıkta şu olur mu bu olur mu? Millet İttifakı kazandığı zaman Cumhuri İttifakı'nın tarafları iktidardan gitmemek gibi bir arayış içine girerler mi?' Ne yaparlarsa yapsınlar göndereceğiz. Gücünü akıldan değil de silahtan alanlar, dünyanın hiçbir yerinde başarılı olmamıştır. Her şey onların elinde, hem ciddi silahlı g olacak elinizde hem kalkacaksınız güvenlikten söz edeceksiniz o zaman bir zafiyet var demektir."

Bir başka soru üzerine, bu konularda istihbarat birimlerinden kendilerine bilgi verilmediğini ifade eden Kılıçdaroğlu, "Ama ben eminim bu ülkenin en azından MİT'in bütün bu gelişmelerden bir şekliyle haberi vardır, olmaması mümkün değil. Kimler silahlanıyor, belirledikleri hedefleri nedir, MİT'in bunu bilmeme şansı yoktur." diye konuştu.

"Sizce Anayasa Mahkemesi Başkanı yerinde kalabilecek mi, görevini yaptırabilecekler mi?" denmesi üzerine ise Kılıçdaroğlu, şu değerlendirmelerde bulundu:

"En azından anayasal güvencesi var. Belli bir süre görev yapıyor orada. Ben bütün yargıçların, hukukun üstünlüğüne inanarak görev yapmalarını isterim. Bütün yargıçlar böyle değil. Bazı yargıçların doğrudan doğruya saraydan talimat aldıklarını, hatta Erdoğan'ın avukatlarından talimat aldıklarını ve o avukatların taleplerini yerine getirdiklerini, savcıların o avukatların sigara küllerini dökmek için kl tablası istedikleri zaman ayağa kalkıp kl tablası getirip onun önüne koyduğunu gayet iyi biliyorum. Ama bunların sayısı az. Bunlar yeri geldiğinde mahkeme mahkeme dolaştırılıyorlar. Talimat alanlar belli. Benim tazminat davalarından ben bunun tağığıyım. Bunlara biz yargıç ya da hakim demiyoruz, bunlar akıllarını saraya kiralamış kişilerdir."

Demirtaş'ın açıklamaları ve iddianame hazırlanması

Selahattin Demirtaş hakkında, Ankara Cumhuriyet Başsavcısı Yüksel Kocamanı terör rgt yelerine hedef gösterdiği suçlamasıyla hazırlanan iddianame hatırlatılarak, Demirtaş'ın açıklamaları sorulan Kemal Kılıçdaroğlu, "Doğru. Bir savcı evlenebilir, evlendi diye kendisini kutlayabiliriz de ama soluğu sarayda alır ve bir fotoğraf verirse bu doğru değildir. Bu artık Cumhuriyetin savcısı diyemeyiz biz buna." açıklamasında bulundu.

Kılıçdaroğlu, Şöyle konuştu:

"Cumhuriyet sözcüğü sadece savcılar için kullanılan onların unvanları için kullanılan bir kavram. Cumhuriyet Savcısı yani Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin savcısı aslında. Eğer siz, sarayın savcısı olursanız, cumhuriyeti kullanmayacaksınız. Sarayın savcısı diye imza da atabilirsiniz biz çok yadırgamayız bu tür insanlar çok var. Erdoğan'ın avukatının önünde esas duruşa geçen savcılar da var, biz bunları da gayet iyi biliyoruz. Bu mesleği seçenler yargıçlar ve savcılık mesleğini seçenlerin özel yaşamlarına da çok dikkat etmeleri gerekir."

"Selahattin Demirtaş'a bu kadar hızlı iddianame düzenlemesine tepkiniz olacak mı?" denmesi üzerine ise Kılıçdaroğlu, "Yazılsın ne olacak? Bu tür iddialar, aslında Selahattin Demirtaş Bey alacak göğsüne Őeref madalyası olarak takacaktır, ne söylemiş yani. Savcı dikkat etmek zorunda. Yargıç, savcı eleştirilmeyecek mi? Adaletsizlik olacak ben eleştirmeyeceğim. Olmaz, herkes eleştirinin ne kadar değerli olduğunu bilecek ve o eleştiriye kulak kabartacak. Eğer siz birinin söylediğini ertesi gün talimat görüp hemen iddianame düzenlerseniz öte yandan aylardır içerde olanlar hakkında bir iddianame dahi hazırlamazsanız o ülkede adaletten söz edemezsiniz." diye konuştu.

"CHP neden oylarını artıramıyor?"

Yapılan kamuoyu araŐtırmalarına atıfta bulunarak, "CHP oylarını neden artıramıyor?" diye sorulan Kılıçdaroğlu, "artıramıyor" demenin haksızlık olacağı karŐılıđını verdi.

Kılıçdaroğlu, Şöyle konuştu:

"Ama beklediğimiz kadar yükseliyor mu, belki onu tartıŐmak lazım. CHP'nin özellikle toplumun bir kesiminde 'sıcak bakılmayan mesafeli durulması gereken' bir parti olduğu yönünde kanaat var. Kabul edelim bu kanaat bugünden yarına oluşan bir kanaat değil. Pek çok yanlış bilgiyle oluşturulan kanaat aslında. CHP'nin toplumdan kopuk olduğu yönünde bir algı yıllar yılı beslendi. Ama aslında Şöyle bir baktığınız zaman toplumda sorunu olan her kesimle en yakın ve sıcak iliŐkiyi kurmaya çalıŐıyoruz. Eksiğimiz olabilir ama Őunu hiç kimse unutmasın, biz gerçekten söylemlerimizde samimiyiz."

CHP'ye mesafeli olan kesimlerle toplantılar yaptığını belirten Kılıçdaroğlu, bu toplantılara ön yargılı gelenlerin kendilerini dinledikten sonra farklı tavır takındıklarını anlattı.

Kılıçdaroğlu, yıllar yılı CHP'ye yönelik oluŐturulmuŐ haksız bir algı olduğunu belirtirken, tüm CHP örgütüyle bu haksız algıyı deđiŐtirmeye çalıŐtıklarını vurguladı.

"Bazı seçmenler tarafından 'sert bir muhalefet yapmıyor' eleştirileri var, ne dersiniz?" sorusu üzerine ise Kılıçdaroğlu, Şunları kaydetti:

"Bağıran muhalefet değil, yumruğunu masaya vuran muhalefet değil, yaptığımız ne? Bilgiye dayalı muhalefet. Bir Şeye karŐıysak neden karşı olduğumuzu söylemek zorundayız vatandaŐa. Yani kavga eden değil, iktidara geldiği zaman toplumun her kesimini kucaklayan bir dil kullanıyoruz biz. Bizim siyasetimizde yeni bir alan bu. Siyaseti bir kavga alanı olmaktan çıkarıp, siyaseti ũlkenin Őıkarları üzerine nasıl inşa ederiz bunu yapmak istiyorum ben. 'Yumruğu masaya vur, geleceğim, asacağım, keseceğim.' Bugüne kadar bunlar Çok söylendi. Kimi asacaksın keseceksin, hepsi bu ũlkenin insanları. Bu ũlkenin insanların tamamı değerlidir. Kavganın bu ũlkeye hiÇbir yararı olmadı. O zaman kavganın yararı yoksa, kavgasız ortamda siyaset yapmasını bilmiyor muyuz? Yeni bir siyaset anlayıŐını ortaya koymayacak mıyız biz? Muhalefetin de iktidarın da söyleminden dersler Őıkarmalıyız. Toplumun bilinĐlendirmemiz lazım. Toplumun aydınlanması lazım. 'Vatan, millet Sakarya' edebiyatı ile bu iş olmuyor. Bu iş, vatandaŐa gidip doğruları anlatacaksınız."

Bakan Soylu: AYM Başkanı'nın aldığı komiser yardımcılarının yüzde 41'ini FETÖ'den ihraç ettim

AYM Başkanı Zühtü Arslan'ın bir dönem Polis Akademisi Başkanı olarak görev yaptığını belirten Bakan Soylu, "Aldığı komiser yardımcılarının yüzde 41'ini ben FETÖ'den ihraç ettim" dedi.

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu ile AYM Başkanı Zühtü Arslan arasındaki polemik büyüyor. Konuk olduğu canlı yayında Zühtü Arslan'ın, bir dönem Polis Akademisi Başkanlığı görevinde bulunduğunu dile getiren Bakan Soylu, "Anayasa Mahkemesi Başkanımızın aldığı komiser yardımcılarının yüzde 41'ini ben FETÖ'den ihraç ettim" ifadelerini kullandı.

Bakan Soylu, Anayasa Mahkemesi'nin "Şehirler arası yollarda gösteri ve yürüyüş yapılamaz" hükmünü iptal etmesinin ardından yaptığı açıklamada, AYM Başkanı Zühtü Arslan'ı hedef alarak, "Ana caddelerde, sokaklarda özgürce yürüyüş hakkının ortadan kaldırılmasını onayladınız. Polis koruması almaya gerek yok. Bisikletle işe git gel bakalım" ifadelerini kullanmıştı. Zühtü Arslan ise Soylu'nun sözlerine, "AYM kararları kutsal metinler değildir, eleştirilebilir. Herhangi bir metni eleştirmek için öncelikle onu okuyup anlamak gerekir" şeklinde karşılık vermişti.

CANLI YAYINDA FETÖ GÖNDERMESİ

TGRT Haber'de yayınlanan "Gündem Özel" programına konuk olan İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, Anayasa Mahkemesi Başkanı Zühtü Arslan'ın sözlerine yanıt verdi.

Soylu, "Ben okuduğumu gayet iyi anlıyorum. Bunun için profesör olmama gerek yok. Bu bir terör örgütü PKK bildirisi. Diyor ki, 'Devlet katildir. Devletin orada sizin şehit olarak nitelendirdikleriniz de katildir. AYM buna, Tayyip Erdoğan ve devlete hakaret edenlere verdiği gibi buna da düşünce özgürlüğü kararı veriyor" ifadelerini kullandı.

"KOMİSER YARDIMCILARININ YÜZDE 41'İNİ BEN İHRAÇ ETTİM"

Anayasa Mahkemesi Başkanı Zühtü Arslan'ın Polis Akademisi Başkanı olarak görev yaptığını dile getiren Bakan Soylu, "Anayasa Mahkemesi Başkanımızın aldığı komiser yardımcılarının yüzde 41'ini ben FETÖ'den ihraç ettim. Demek ki devlete adam alınırken dikkat edilmesi lazım. Ben bilerek aldığını söylemiyorum" dedi.

AYM BAŞKANI, 'ÖNCE OKU' DEMİŞTİ

Başkan Arslan, konuşma metninde, İçişleri Bakanı Soylu'nun AYM kararlarına ilişkin eleştirilerine de üstü kapalı yanıt vermişti.. Arslan, "Yargı kararlarının eleştirilmesi de ifade özgürlüğü kapsamındadır. Yargı kararları, özellikle Anayasa Mahkemesi kararları, kutsal metinler değildir. Eleştirilebilir, dahası eleştirilmelidir. Bundan en fazla kurumsal olarak kararları eleştirilen yargı kurumu faydalanır" dedi. Herhangi bir metni eleştirmek için onu okuyup anlamak gerektiğine işaret eden Arslan, "Kararlara yönelik bazı eleştirilerden görüyoruz ki kararlarımız okunmadan, bazen de okunduğu halde yeterince anlaşılardan eleştirilmektedir... Eleştirinin eleştirilenler bakımından etkili ve faydalı olabilmesi büyük ölçüde kullanılan üsluba bağlıdır. Çoğu kez 'nasıl' söylediğiniz, 'ne' söylediğiniz önüne geçer. Hiç şüphesiz üslup ya da ifade tarzı da ifade özgürlüğünün güvencesi altındadır. Elbette herkes dilediği üslubu tercih etmekte serbesttir. Ancak yargı kararından ziyade kararı verenlere odaklanan ve eleştiri ötesine geçen ifadelerin fayda getirmeyeceği, zira eleştiriye mecrasından uzaklaştıracağı açıktır" değerlendirmesini yaptı.

Alaattin AKTAŞ

24 Eylül 2020

Faizde GLP de çare olmaktan çıkmak üzere, peki çare ne?

Merkez Bankası bugünkü toplantıda ne yapar?

✓ Faiz sabit tutulur.

✓ Faiz artırılır; ancak 0.25 ya da 0.50 puanlık artırımla yetinilirse hiç artırmamaktan daha kötü etki doğar. Bir artış yapılacaksa bu en az 2.50-3.00 puan olmalıdır.

✓ Politika faizine dokunulmaz; ama politika faizi ile gecelik faiz ve GLP arasındaki 1.50'şer puanlık marjlar artırılarak fonlama yüksek faizli kanallara kaydırılır.

Merkez Bankası piyasayı temelde üç yolla fonlar.

Bir; politika faizi olan haftalık repo ihalesi yoluyla. Bu faiz halen yüzde 8.25.

İki; gecelik borç verme yöntemiyle. Bu faiz yüzde 9.75.

Üç; geç likidite penceresi yoluyla. Bu faiz yüzde 11.25.

Bu üç temel araç dışında ihaleler yoluyla da fonlama var tabii ki. Hem zaten son dönemde piyasa daha çok ihaleler yoluyla fonlanıyor.

Ama asıl fonlama kanalı haftalık repo; en azından olması gereken bu. Bunu söyleyen de biz değiliz; Merkez Bankası'nın kendisi.

Politika faizi olarak haftalık repo ihale faizine işaret ediyoruz ya, bu faiz de yüzde 8.25 ya, faizi artırmak da istemiyoruz ya; başlıyoruz diğer kanalları kullanmaya, zorlamaya. Durum grafiğimizde tüm yalınlığıyla görülüyor. Fonlamada oluşan ortalama faiz artıyor artıyor ve haftalık repo ihale faiz oranını geçiyor, sonra yükselmeye devam ediyor ve üçüncü kanal olan geç likidite faizine yaklaşıyor.

Ortalama fonlama maliyeti 21 ve 22 Eylül'de yüzde 10.61'e çıktı.

Merkez Bankası'nın "Ben politikayı bu faizle belirleyeceğim" dediği faiz kaç, yüzde 8.25.

Peki fiilen uygulanan ortalama faiz kaç; yüzde 10.61.

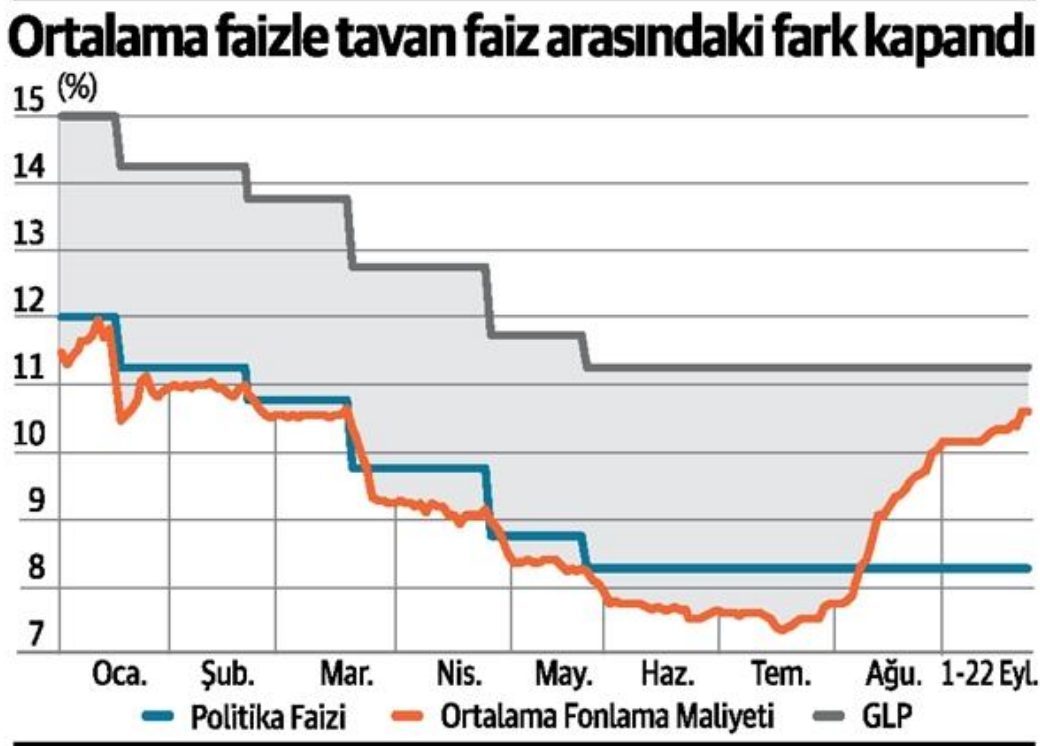
Yani fiilen uygulanan faiz ile sözüm ona politikayı belirleyecek faiz olan yüzde 8.25 arasındaki fark ne kadar; 2.36 puan.

Ortalama faiz GLP'ye dayandı

Girişte belirttiğimiz üç fonlama kanalından en yüksek faizli olanı geç likidite penceresi. GLP'nin yüzde 11.25 olan faizi ile ortalama fonlama maliyeti arasında 22 Eylül'deki duruma göre yalnızca 0.64 puan fark kaldı.

Merkez Bankası gelişmelere göre bir süre sonra fonlamayı tümüyle geç likidite penceresine kaydırırsa, şu durumdaki faiz en fazla yüzde 11.25'e çıkacak. Kaldı ki tüm fonlamanın bu kanaldan yapılması da tuhaf olur. Biliniyor ki geç likidite penceresi sevimsiz bir kanaldır; oradan borçlanan bankaya hesabını denkleştirememiş, işini iyi yapamamış banka gözüyle bakılır.

Ama normal kanallar tümüyle kapatılarak bankalar buraya zorlanıyorsa ne diyeceğiz.

Merkez Bankası'nın seçenekleri neler?

Para Politikası Kurulu kararı bugün saat 14.00'te açıklanacak.

Temelde iki olasılık var.

Faiz ya sabit tutulacak ya artırılabacak.

Faizde bir artırıma gidilirse ve bu laf olsun diye 0.25 puan ya da 0.50 puan düzeyinde tutulursa piyasa bunu kendisiyle "dalga geçilmesi" olarak algılar ve bu artırım hiçbir işe yaramaz; hatta bu durum faiz artırmamaktan daha kötü etki bile doğurabilir.

Dövizi bir süreliğine de olsa frenleyecek faiz artırımını ne kadar mı olmalıdır; herhalde en az ortalama fonlama maliyeti düzeyine çıkılması gerekir. Bu da faizde 2.50 puanlık bir artış yapılması ve politika faizinin böylece yüzde 10.75'e çıkarılması anlamına gelir.

Faizi artıramama engelini aştıktan sonra oranın daha yüksek tutulması gerektiğini söyleyenler de yok değil.

Ya sistem değişirse?

Merkez Bankası'nın 28 Mayıs 2018 tarihinde yaptığı açıklamada 1 Haziran'dan itibaren yeni bir uygulamaya geçildiği belirtilmişti. Söz konusu duyuruda "Para politikası operasyonel çerçevesine ilişkin sadeleşme sürecinin tamamlanmasına karar verilmiştir" deniliyor ve haftalık repo, gecelik ve geç likidite penceresinin birbiriyle olan bağı açıklanıyordu. Yani haftalık repo ihale faizinin 1.50 puan üstünde gecelik faiz, gecelik faizin 1.50 puan üstünde de GLP faizi.

Peki Merkez Bankası bugün o bağı koparırsa... Yani üç faiz arasındaki fark 1.50 puandan örneğin 2 puana ya da 2.50 puana çıkarılırsa...

Merkez Bankası'nın bunu yapmasına engel bir durum yok. "Ben yaptım oldu" olur!

Politika faizi denilen faiz sabit tutulur ama Merkez Bankası gecelik faizi ve GLP faizini pekala artırabilir.

Şunun şurasında birkaç saat kaldı; bekleyelim, görelim...

Abdulkadir Selvi

aselvi@hurriyet.com.tr

Düğümü Yargıtay çözecek

24 Eylül 2020

Anayasa Mahkemesi'nin ihlal kararından sonra CHP heyeti, Meclis Başkanı Mustafa Şentop'u ziyaret ederek Enis Berberoğlu'nun milletvekilliğinin iade edilmesini istemişti.

Meclis Başkanı Şentop ile CHP heyeti Anayasa Mahkemesi'nin gerekçeli kararının beklenmesi ve birinci derece mahkeme ile Yargıtay'ın tesis edeceği hükmün görülmesi üzerinde durulmuştu.

Anayasa Mahkemesi'nin gerekçeli kararının çok gecikmeyeceği söyleniyor. Ama asıl iş ondan sonra başlıyor. Düğümü Yargıtay ile Meclis birlikte çözecek. Asıl önemli olan Yargıtay'ın kararı olacak.

Birkaç noktanın üzerinde duruluyor.

1. Bireysel başvuruyla ilgili karar otomatik olarak hak doğurmuyor. Ama Anayasa Mahkemesi'nin kararını hem ilk derece mahkeme hem de Yargıtay dikkate almak durumunda. Yok sayamaz.
2. Yargıtay, Anayasa Mahkemesi'nin ihlal kararına uymayabilir. Çünkü Anayasa Mahkemesi, Yargıtay'ın üzerinde bir süper temyiz mahkemesi değil.
3. Anayasa Mahkemesi'nin ihlal kararını yeniden yargılama sebebi olarak görüp reddedebilir.

KRİTİK NOKTA

4. Yargıtay, "Anayasa Mahkemesi haklı" der, "Milletvekili dokunulmazlığı varken yargılama yapılamaz" der. Enis Berberoğlu'nun dokunulmazlığının kaldırılması için Meclis'e başvurabilir. O zaman otomatik olarak dokunulmazlığının varlığı kabul edildiği için Meclis, Berberoğlu'nun milletvekilliğini iade eder. Yargıtay'ın dokunulmazlığının kaldırılması başvurusunu karma komisyona havale eder.
5. Yargıtay, Anayasa Mahkemesi'nin kararının yeniden yargılamayı gerektirdiğine karar verir. Enis Berberoğlu'nun dokunulmazlığı olmadığı için yargılamayı devam ettirebilir.

Yukarıda aktardığım seçenekler Enis Berberoğlu işinin kördüğümüne döndüğü şeklinde bir izlenim verebilir ama hiç öyle değil. Anayasa Mahkemesi'nin ihlal kararıyla birlikte yeni bir durum oluştu. Önemli olan bu yeni durum üzerine nasıl bir hüküm inşa edileceği.

Dikkatle izlemekte yarar var. Ama sadece hukuki durumu değil, siyasi iklimi de...
'ALLAH'INA KURBAN MALATYA'NIN

AK Parti Malatya Milletvekili Öznur Çalık'ın, MKYK toplantısında Cumhurbaşkanı Erdoğan'a kayısı ikramında bulunduğu fotoğraf sosyal medyada büyük beğeni aldı. Özellikle Malatyalılar, fotoğrafın altına güzel mesajlar yazdılar.

Öznur Çalık, sosyal medya hesabından Toprak Mahsulleri Ofisi'nin kayısı alımı, Elazığ-Malatya depreminden sonra konutların hızla yapılması ve Malatya'nın 6. bölge teşvik kapsamına alınmasından dolayı teşekkürlerini kayısı ikramı ile yaptıklarını paylaştı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın talimatı ve Tarım Bakanı Bekir Pakdemirli'nin çabaları sonucunda, ünü Türkiye sınırlarını aşan Malatya kayısılarına bu yıl taban fiyat verildi. Toprak Mahsulleri Ofisi 4 numara kayısıyı 21, günkurusunu ise 23 TL'den alıma başladı. MKYK toplantısında Öznur Çalık, "Dünyada tarih yazıyorsunuz, Türkiye'de tarih yazıyorsunuz. Dün de Malatya'da tarih yazdınız" diyor. Çabaları için Cumhurbaşkanı Erdoğan'a teşekkür ediyor. Bunun üzerine Erdoğan, "Tamam, teşekkürler de kayısı nerede?" diye karşılık veriyor. Öznur Çalık, "Hemen geliyor" diyerek kayısıyı ikram ederken Erdoğan, "Allah'ına kurban Malatya'nın" diyor.

MISIR'LA ARKA KAPI DİPLOMASİSİ

BM Genel Kurulu'nda videokonferans yöntemiyle yaptığı konuşma daha önceden kayıt alındığı için Cumhurbaşkanı Erdoğan, MKYK üyeleriyle birlikte izliyor. Konuşma bitince salondan alkışlar yükseliyor. Toplantı sırasında aynı zamanda Cumhurbaşkanlığı Özel Kalem Müdürü Hasan Doğan ile Erdoğan, Macron'la yapılacak görüşmenin saatini konuşuyorlar. Görüşme talebi Macron'dan geldiği için Erdoğan akşam saatini öneriyor. Erdoğan'ın teklif ettiği gibi görüşme saat 20.00 olarak planlanıyor.

MKYK toplantısında iç siyasete ilişkin konuşmalar yapılıyor ama Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın kafasının dış politikadaki gelişmelerle ilgili olduğu anlaşılıyor. Cumhurbaşkanı dış politikadaki gelişmelerle ilgili değerlendirmeler yapıyor. BM'de "Dünya beşten büyüktür" diyen Erdoğan, Doğu Akdeniz'deki gerilim ve Türk-Yunan ilişkileri konusunda beklenenin aksine diyalogu ön plana çıkaran bir dil kullanıyor. Türkiye'nin krizden değil, diyalogdan yana olduğunu anlatıyor. Hatta Mısır'ın Yunanistan'la yaptığı anlaşmadan rahatsızlığını ifade ettikten sonra Türkiye ile Mısır arasındaki ilişkilerin geleceğine ilişkin olumlu ifadeler kullanıyor. Sisi darbesinden sonra dünyada en sert tepkiyi Erdoğan göstermişti. Seçimle gelen Mursi'nin darbeye uzaklaştırılmasını bir türlü hazmedememişti. Hatta Trump'ın verdiği yemekte Sisi ile aynı masaya oturtulmak istendiğinde tepki gösterip terk etmişti. Erdoğan darbeye karşı dik bir duruş sergiledi. Aslında demokrasiyle yönetilen ülkelerin liderlerinin de aynı tavrı göstermesi gerekiyordu. Ama onlar Sisi'yi kırmızı halı sererek karşıladılar.

SİYASİ İRADE

Türkiye ile Mısır gibi iki büyük devletin bu durumu sonsuza dek sürdürmesi söz konusu değil. Cumhurbaşkanı Erdoğan iki ülkenin istihbarat örgütlerinin görüştüğünü açıkladığında tarih 14 Ağustos'u gösteriyordu. Mısır'la Yunanistan arasında imzalanan münhasır ekonomik bölge anlaşmasına rağmen istihbarat servislerinin başkanlarının görüşmesi devam etmiş. Yunanistan'ın baskısına rağmen Mısır'ın Meis'i ayrı tutması olumlu olarak not edilmiş. Türkiye-Mısır ilişkilerinin normalleşmesi için siyasi iradenin kararı gerekiyor. Sisi'nin normalleşmeden yana olduğu ifade ediliyor. Erdoğan da dilini yumuşattı.

Üniversitelerde partizanlık...

Esfender KORKMAZ

24 Eylül 2020

Dünkü gazetelerde, mezuniyet notu ve Ales'i diğer adaylardan düşük olmasına rağmen ilahiyat mezunu oğlunu doktora alan dekan, eksik eğitimine karşı on bin dolar bağış yapana diploma veren üniversite, 379 bin liralık makam aracı alan rektör gibi haberler vardı. Aslında bu tür olaylar her devirde vardı ve fakat rektörleri Cumhurbaşkanı doğrudan doğruya atamaya başladıktan sonra tırmandı.

Artık Üniversitelerin tek hedefi; kadrolaşmadır. Nasıl ki devlet parti devleti olduysa, üniversiteler için de hedef parti üniversiteleri oluşturmaktır.

Gelişmiş demokratik ülkelerde rektörler mutlaka bir seçim sürecinden geçiyorlar. Adayları ya öğretim üyeleri doğrudan doğruya seçiyor, ya da yine öğretim üyelerinin seçtiği aday tespit komisyonları ve/veya senatolar tarafından seçiliyorlar. İskoçya'da rektör doğrudan öğrenciler tarafından seçiliyor. Seçilen bu adaylar bazı ülkelerde doğrudan rektörlüğe başlıyor, bazılarında ise seçildikten sonra ayrıca atanıyor.

Türkiye'de 1980 darbesinden önce öğretim üyeleri doğrudan seçim yapardı. Atama yoktu. 1980 darbesi rektörlük işini zıvanadan çıkardı.

Darbe sonrası ilk yıllarda Yüksek Öğretim Kurulu'nun önereceği ve yüksek öğretimden sonra en az on beş yıl başarılı hizmet vermiş tercihan devlet hizmetinde bulunmuş ikisi üniversitelerde görevli profesörlerden olmak üzere dört kişi arasından Cumhurbaşkanınca beş yıl için atanmaktaydı. Sonra 1992 de demokratikleşme hedefli olarak adayları öğretim üyelerinin doğrudan seçmesi için kanun teklifi verildi. Ama o zaman doğramacı YÖK'ü yine işin içine soktu.

Bu gün Cumhurbaşkanı üç yıllık profesörlerden doğrudan atama yapıyor.

Seçim yapıldığı dönemlerde de sağ-sol sorunları olurdu. Ancak özerklik öğretim üyelerine ve rektörlere vicdani sorumluluk yüklerdi. Dahası öğretim üyeleri seçim yoluyla rektörleri denetlerlerdi. Rektörler de sorunları senatolarda , yönetim kurullarında tartışır. Bu gün Öğretim üyelerinin dışlandığı bir atama sistemi var ve rektörlerin tek hedefi de artık iktidar partisini mutlu etmektir.

Üniversitelerin partizanlaşması, hem öğretim üyelerinin kalitesinin düşmesine, hem de eğitim ve araştırmanın, kalite ve kantite olarak düşmesine neden oldu. Bu sonucu çeşitli uluslar arası kurumların sıralaması da gösteriyor.

24.09.2020

Rektörler bağımlı olunca, iktidara uzak olan, bağımsız ve tarafsız kalmak isteyen öğretim üyeleri, bezdirme / yıldırma yoluyla akademik hayattan uzaklaştırılıyor yada bir vakıf Üniversitesine gitmek zorunda kalıyorlar. Bu şartlarda yarınından emin olamayan öğretim üyelerinin doğal olarak verimi düşüyor. Bu da topluma maliyet olarak yansıyor. Toplumun finanse ettiği bir beşeri sermaye atıl kalmış oluyor.

Kaldı ki idari özgürlük olmayınca akademik özgürlük te zaten kalmıyor. Akademisyenler eğitim ve araştırma faaliyetlerinde taraflı olmak zorunda kalıyorlar. Ayrıca üniversitelerdeki dersleri YÖK'ün belirlemesi, Üniversitelerin ihtisaslaşması önünde bilim tarihinde görülmemiş bir köstektir.

Demokrat Parti iktidarında 21 Temmuz 1953 yılında Profesörlerin politika ile uğraşmalarını yasaklayan kanun kabul edilmişti. Bu günkü partizanlık sisteminde ise tek partiye mensubiyet serbest, muhalefete mensubiyet fiili anlamda yasak demektir.

24 Eylül 2020, Perşembe

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

İç siyasette de dış siyasette de hiçbir küskünlük kalıcı olmaz

Cumhurbaşkanı Erdoğan'la Fransa Cumhurbaşkanı Macron arasındaki telefon görüşmesinin içeriğini anlamaya çalışırken, 1975'te rahmetli Süleyman Demirel'le yaptığım bir görüşmeyi, hatırladım.

Milliyetçi Cephe kurulurken

1'inci Milliyetçi Cephe Hükümeti, 31 Mart 1975'te DP'den ayrılan dokuz milletvekilinin destek vermesiyle AP Genel Başkanı Süleyman Demirel tarafından kurulmuştu. "**Cephe Partileri**" olarak nitelenen AP-MSP-MHPCGP'nin yakın geçmişte birbirlerini rakip olarak gördükleri biliniyordu. Daha ötesi bu partilerin liderleri Milliyetçi Cephe kuruluncaya kadar Süleyman Demirel hakkında çok ağır ifadeler kullanarak adeta hakaret etmişlerdi.

Demirel'in sözleri

Milliyetçi Cephe'nin kurulduğu gün, Güniz Sokak'taki evinde Demirel'i ziyaret ettim. Ona "**Koalisyonda birlikte olacağınız siyasetçilerin yakın geçmişte sizin hakkınızda ağır ifadelerle eleştiriler yapmışlardı. Şimdi bunlarla birlikte nasıl çalışabileceksiniz**" diye sordum. Demirel güldü ve şöyle konuştu:

"- Başka mesleklerde, iki kişi birbirleri ile kavga edip ağır sözler söylerlerse bir daha birbirleriyle konuşmazlar. Ama siyasette en ağır sözleri söyledikten sonraki gün iki politikacı kol kola girip anlaşabilirler. Siyasetin diğer mesleklerden temel farkı budur."

Macron ile Erdoğan görüştü

Fransa Cumhurbaşkanı Macron, Yunanistan'ı Türkiye'ye karşı

kışkırtırken Cumhurbaşkanımız Erdoğan hakkında suçlamalarda bulunmuştu. Macron'un talebi üzerine Cumhurbaşkanı Erdoğan'la bir telefon görüşmesi yapılması, siyasetin "Asla kalıcı küskünlük yok" içerikli ilkesinin dış siyasette de geçerli olduğunu kanıtlıyor.

Macron ve Türkiye

Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, şöyle konuştu:

"Türkiye'ye saygı duyuyoruz ve onunla diyaloga hazırız.

Türkiye'den Avrupa'nın egemenliğine ve uluslararası hukuka saygı göstermesini, Libya ve Suriye'deki eylemlerini açıklığa kavuşturmasını bekliyoruz. Hakaretler etkili değil. Tüm bu sözler ve eylemlerin, devletlerin arasındaki sorumluluğa dayalı ilişkilerde yeri yok. Biz, Avrupalılar, diyaloga hazırız."